

Bogdan GEANĂ

„După liniște, muzica se află cea mai aproape de a exprima inexprimabilul.”

Aldous Huxley

Am avut o copilărie fericită. Am bătut mingea pe maidanul din fața casei până în clipa când câteva dacia care astăzi nici nu se mai pot vinde, iar la fier vechi sunt refuzate din principiu, au ajuns să facă legea. Am jucat hoții și vardiștii, de dimineața până seara, fără știință de casă sau de oboseală. Am lansat zmea deasupra buricului Bucureștiului, și baloane cu gaz metan, am explodat de Crăciun și de Anul Nou tunuri cu carbid, fără teamă de accidente și de tulburarea liniștii publice. Am colindat și ne-am rotunjit bugetul alocat pistoalelor cu apă și mingilor de 18 și 35 de lei mergând cu sorcova pe la toți vecinii de cartier. Am pus pocnitori pe șinele tramvaiului, pe tronsonul Stadionul Dinamo – Piața Victoriei. Am început să ascult *Michelle* și *Penny Lane* și *Strawberry Fields Forever* și *Norwegian Wood*, de parcă beatleșii s-ar fi născut în București, pe Ștefan cel Mare. Am citit basme convins că nimic din acestea nu poate fi adevărat. Niciodată nu mi-am pus însă întrebări cu privire la similitudinea dintre finalul acestora și răspunsul primit de la ai mei atunci când îmi povesteau despre viața fericită a unui oarecare personaj. A murit de bătrânețe.

În data de 18 iunie 2006 s-a stins din viață, la București, **Gică Petrescu**. Cu trei ani înaintea morții sale, Gică Petrescu fusese înnobilit cu Steaua României în grad de Cavaler. La moartea acestuia, compozitorul Horia Moculescu declara că: „*Gică Petrescu a murit de bătrânețe...*” La 91 de ani, (deși legenda vorbește despre vârsta imemorială a artistului) mi-am permis să cred că odată cu dispariția lui Gică Petrescu a murit și moartea de bătrânețe. Acest Jose Arcadio de București, puștiul din bancul în care Ștefan cel Mare este încântat de “sound”-urile micului pui de dac, a lăsat în urma sa întregul cerc al celor care, veleitari fiind, nu ratează nici un moment pentru a fi penibili și de a muri de vreo boală, care să justifice fie religios, fie cronic, ticăloșiile din timpul vieții.

Ceremonialul de înmormântare a marelui artist român constituie, dintr-un punct de vedere hermeneutic, cross-overul între două concepții distincte de artă și de artiști. Deși nu am dat niciodată doi bani pe declarațiile patetice ale unor cântăreți de muzică ușoară de teapa lui Gabriel Dorobanțu, care declara pompos – prin '90 și ceva – că din banii strânși la șușe își cumpără ținute pentru care să fie pe placul publicului – un soi de ciclu al banului în natură – la înmormântarea lui Gică Petrescu am înțeles că adevărul este la mijloc. Exista la generația anterioară a oamenilor de muzică o anumită pudoare față de spectator, care astăzi lipsește cu desăvârșire, fie din inerție, fie ca urmare a unei mode a mitocăniei. Cei care alegeau să cânte romanțe sau șansonete (Gică Petrescu, Luigi Ionescu, Alexandru Jula, Alexandru Arșinel) își însușeau un anumit model al stilului respectiv, din care nu evadau nici în ruptul capului. Se poartă sacoul clasic, cravatele sobre, cămășile albe, sacoul impecabil și eventual pălăria de paie. Născuți din revoltă și oarecum contemporani cu aceștia, Phoenix se îmbracă în cămăși de in și pantaloni strânși pe pulpă cu cataramă mari, haiducești, plete și bărbi. Premanelizarea muzicii ușoare românești începe odată cu recrudescența compozitorilor dornici de a face bani pe spatele unor grile permissive de televiziune și a unei cenzuri demente a muzicii din occident. Versurile sunt aduse la zi, muzica se reduce la linia vocală, ignorând aproape în totalitate orchestrația, deși în paralel Big band-ul radio al lui Sile Dinicu refuză să iasă pe ușa din spate, iar “marca” interpretului se pierde în fața toanelor și inspirației unor anumiți compozitori. Aurelian Andreescu moare, Dan Spătaru intră într-un con de umbră, iar Ioan Luchian Mihalea ca și Mihai Constantinescu își revendică un public de nișă, în locul acestora ieșind la lumină voci anonime pentru care șlagărul se confundă cu numărul de gură cască ce umple până la refuz teatrele de vară sau telespectatorii dependenți de televizor: Gabriel Dorobanțu, Cornel Constantiniu, Cătălin Crișan, Aurelian Temișan, Daniel Iordăchioaie. În cazul solistelor de muzică ușoară cross-overul se produce cu întârziere, și în principal după anii '90. Despre Corina Chiriac, Margareta Pâslaru, Angela Similea, Mirabela Dauer sau Mihaela Runceanu se poate spune că ar fi o continuare oarecum armonioasă a Doinei Badea, Ioanei Radu sau a Pompiliei Stoian, sporadicele Marina Scupra, Marina Florea sau Carmen Rădulescu neimpunând totuși

standardul de muzică ieftină și comună ca în cazul domnilor. După revoluție, linia masculină în muzica ușoară alege extincția, boys bandurile ducând la absurd originalul și specificul național, câtă vreme doamnele reușesc prin prezența fizică (și nu atât prin muzică) să atingă nivelul de involuție al muzicii ușoare cântată de bărbați în anii '80. În cazul muzicii rock, locul unei trupe precum Phoenix este luat de clona ieftină Savoy, o parodie naționalistă cu priză la public. Costumele tradițional-machiste sunt înlocuite de cămășile fantezie și de cojoacele de piele, iar

versurile clasice, de încercări savante de poezie. Faptul că la înmormântarea lui Gică Petrescu artiști capabili, căzuți în derizoriu datorită proastei creșteri a publicului – este cazul lui Ion Lăceanu sau Aura Urziceanu – nu au nici o jenă să dea autografe în timpul solemnei ceremonii reprezintă pe de o parte o constantă a și pe de altă parte marca unei generații profane. Alexandru Arșinel refuză să dea autografe, animal pe cale de dispariție. Politicienii își continuă și ei educația ușoară. Ion Iliescu rânjește non-stop, cu eterna și fascinanta sa aparență de ușoară abordabilitate, de ai zice că nu e decât una dintre deja clasicele sale vizite de lucru, tămăduitorul pensionarilor suferinzi de artrită și de glaucom, și dă cu nonșalanță autografe. Prințesa Lia și Prințul Paul nu zic nici ei nu acestui prilej de a ieși în lume, dulce și amară decadentă de România. Se vorbește despre Alexandru Lulescu, „cu părul roșu ca o babă” și despre „cazul bănică”, băiat bun care calcă și el spre 40, nu mai bun ca taică-său, însă talentat și nefericit în dragoste. Lumea se descaltă, odihnindu-și picioarele pe ziare, alții fac poliție cu nepoții ce joacă v-ați ascunselea printre cruci, alții pur și simplu se mulțumesc cu rolul de analiști funerari, apreciind asortarea între costumul și culoarea crucii artistului. Schimburi de zvonuri și de cunoștințe: trecuse sau nu de sută, fusese

sau nu însurat pentru a doua oară, avusese sau nu amante.. Întreaga imagistică din interiorul cimitirului Bellu pare desprinsă din *Gaițele* lui Kirițescu sau din *Maidanul cu dragoste*, cartea lui G. M. Zamfirescu:

„*Paler se cocoțase, în prima trăsură, pe capră...*”

Slăbănogul striga, tresărind din timp în timp și agitând brațele:

Safta... Stârcu... Safta... s-a dus... colivă... cruce... balang! (...)

Șoseaua Basarab avea acum aspectul unei alei de ospiciu, pe care se adunaseră, în procesiune de sfârșit de lume și în lumina bizară a discului lunar, toți nebunii orașului cu biserici, cu bordele și maidane. (...)

Întrebări retorice de genul „de ce nu a venit Băsescu și Tăriceanu” par a fi condamnate să rămână fără răspuns. Aflăm că cei doi sunt fani înrăiți Depeche Mode și nimic din lume nu i-ar putea face să nu fie prezenți la concertul celor 3 britanici din București. Nici o inundație, nici un soldat român decedat la Kandahar, nici măcar 3 ostateci români pe te miri unde. Dacă la înmormântarea lui Dan Spătaru a fost totuși prezent Vlad Gorneanu, solistul trupei ZOB, la înmormântarea lui Gică Petrescu așa-zisii săi discipoli au lipsit cu desăvârșire. S-a dus naibii respectul, recunoștința și tradiția odată cu intrarea în Europa. Aproape că poți declara cu conștiința împăcată că poporul român era un popor de depechari, cu mult înainte de lansarea curentului în Marea Britanie. Cu un astfel de discurs aproape că înot împotriva curentului. După mai bine de un deceniu și jumătate, în sfârșit, în România concertează nume mari: *Shakira*, *Depeche Mode*, *Lacrimosa*, *Billy Idol*, *King Diamond*, *50 Cent*, *Lake of Tears*, iar acest lucru reprezintă o evidență. În viață, omul nu se dezmente ca animal sincron. Tot ce este diacronic pare a se traduce prin nostalgie. Din când în când unii dintre noi, din ce în ce mai puțini, își vor aduce aminte de Gică Petrescu ca de o stare, ca de o perioadă. Ceilalți își vor aduce aminte de Depeche Mode. Triumful lumii noi asupra celei vechi. Circulă zvonuri că fiica mai mică a președintelui Băsescu ar fi avut acces direct în culise, de unde s-ar fi ales cu autografe.

Triumful lui Depeche Mode asupra lui Ion Iliescu.